

РЕЦЕНЗІЯ

**на дисертацію Соханя Ігоря Володимировича
«Психологічні особливості саморегуляції монетарної поведінки
студентів», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі
спеціальності 19.00.07 – психологія**

Представлена для рецензування робота Соханя Ігоря Володимировича є актуальною та значущою як з практичної, так і з наукової позицій, оскільки дозволяє отримати відповіді на питання, що хвилюють практичних психологів: які конструктивні та деструктивні форми монетарної поведінки властиві сучасній молоді, як корегувати деструктивні форми монетарної поведінки, як конструктивна форма монетарної поведінки зумовлює психологічне благополуччя та особистісну зрілість студента? І.В. Соханем у дисертаційній роботі надано розгорнуті відповіді на ці та інші важливі питання.

Рецензована робота характеризується високим евристичним потенціалом, адже висвітлює низку психологічних феноменів, релевантним викликам сучасної психологічної науки і практики. Робота характеризується високим рівнем наукової новизни та теоретичної цінності.

Наукова новизна одержаних результатів

Наукова новизна дисертаційної роботи сформульована коректно. Соханем І.В. показано специфіку психологічного благополуччя та особистісної зрілості студентів в залежності від типу монетарної поведінки особистості; визначено регулятивні предиктори монетарної поведінки студентів; виявлено компоненти монетарної поведінки студентів, серед яких «переоцінення значення та занепокоєність грошима», «інструментальна монетарна мотивація», «монетарна мотивація самоствердження», «монетарне відчуження» та «монетарна мотивація збагачення»; розширено уявлення просаморегуляцію монетарної поведінки особистості як психологічне новоутворення студентського віку та типологічні особливості монетарної поведінки студентів; дістали подальшого розвитку засоби психологічного супроводу оптимізації монетарної поведінки студентів.

Представлені формулювання новизни є точними та відповідають поставленим завданням та отриманим висновкам. Практична значущість роботи полягає у створенні та впровадженні програми розвитку конструктивних форм монетарної поведінки у студентів.

Оцінка змісту дисертації, її завершеності загалом

Робота І.В. Соханя має чітку структуру, представлена вступом, трьома розділами, висновками до них, загальними висновками і списком використаних.

У вступі визначено актуальність досліджуваної проблеми, науково коректно сформульовано мету, яка конкретизується у завданнях, визначено об'єкт та предмет, окреслено систему використаних у роботі дослідницьких методів, розкрито наукову новизну та практичну значущість результатів дослідження.

У першому розділі дослідження проаналізовано поняття «монетарної поведінки», показано її зв'язок із саморегуляцією особистості у студентському віці.

У другому розділі дисертант детально охарактеризував методологію вивчення монетарної поведінки особистості. Дисертантом вивчено факторну структуру монетарної поведінки студентів, типологічні особливості монетарної поведінки студентів, взаємну зумовленість з особистісною зрілістю та психологічним благополуччям. Показано особливості саморегуляції студентів із різними профілями монетарної поведінки.

У третьому розділі І.В. Сохань подає результати впровадження програми з оптимізації монетарної поведінки студентів, ефективність якої переконливо доводить.

У роботі представлено розгорнуті висновки, що узагальнюють її зміст, є логічними, віддзеркалюють основні результати дисертаційного дослідження.

Отже, що в ході виконання дослідження поставленої мети було досягнуто, а дисертація є завершеною науковою кваліфікаційною працею.

Відповідність дисертації встановленим вимогам

Дисертаційна праця відповідає паспорту спеціальності, за якою вона подана до захисту. Дисертацію виконано в межах науково-дослідної роботи кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди «Психологія розвитку суб'єктів педагогічного процесу» (державний реєстраційний номер 0121U100712 від 20.01.2021 р.).

Повнота викладення наукових положень, висновків та рекомендацій дисертації в опублікованих працях

Основні положення та висновки дослідження викладені у 5 наукових працях, в яких повнота висвітлення результатів та розкриття змісту дисертації відповідає чинним вимогам. Публікації автора повною мірою висвітлюють основні наукові положення дисертаційної роботи. Порухень академічної доброчесності у публікаціях автора та дисертації виявлено не було.

Представлений аналіз дисертаційного дослідження І.В. Соханя дозволяє констатувати, що воно виконано на високому науковому рівні, а отримані нові науково обґрунтовані експериментальні результати є суттєвим внеском у вікову та педагогічну психологію.

Дисертаційне дослідження, виконане Соханем Ігорем Володимировичем за темою «Особистісні та ситуаційні чинники ставлення курсантів військового ЗВО до навчально-професійної діяльності», є самостійним, завершеним, творчим науковим дослідженням, яке відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №44 від 12 січня 2022 року, а її автор – Сохань Ігор Володимирович - заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 – Психологія.

Рецензент:

доктор психологічних наук,
професор кафедри психології
Харківського національного педагогічного
університету імені Г.С. Сковороди

Марат КУЗНЕЦОВ

04. 10. 2023 р.